N°. 1843. N°. 20.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is ƒ 5 in de drie maanden.)

ZATURDAG 28 JANUARI.

(De prijs der Advertentiën is van 1 tot 6 regels ƒ 1.00, en voor elken regel daarboven 15 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

De beraadslagingen der Kamer over het adres uit Amsterdam tegen het tractaat met België.

Langer dan wij wachtende waren, heeft zich de vraag over de bevoegdheid der Staten-Generaal, met betrekking tot hunne goedkeuring op het tractaat met België, voorgedaan; doch is ten slotte onbeslist gebleven. Want verscheidene leden, gelijk de heeren TROMP, MUTSAERS, VAN DAM VAN ISSELT, erkenden met de heeren LUZAC, VAN HELOMA en DE MAN, dat de Kamer onbevoegd was om over iets anders dan de grensscheiding te beslissen, doch geloofden het nederleggen van het verzoekschrift ter griffie daarmede niet strijdig, en stemden dus voor het voorstel der commissie tot de verzoekschriften.

Zeer uitvoerig en krachtig heeft de heer LUZAC aangetoond, hoe het plan der ministers, om eene goedkeuring der Kamer van het gansche tractaat te verkrijgen, met letter en geest der grondwet strijdig is. Hij voerde, onder anderen, ook de gronden van den heer THORBECKE aan, welke in zijn, door ons in onze woensdagsche courant overgenomen opstel, met regt op de grove ongerijmdheden wezen, tot welke de wijze, waarop de ministers voorgestelde grondwet verstaan, leiden moet.

Wat werd daartegen aangevoerd? Ook dat de letter duidelijk was en de goedkeuring van het gansche tractaat aan de Staten-Generaal opdroeg. Men sloot de oogen daarvoor, dat in de derde alinea van art. 57 aan geene andere verdragen gedacht wordt dan de zoodanige, welke ruiling en afstand van grondgebied inhouden, en dat men in dat artikel dus ook niet aan de goedkeuring van iets anders denken kon. Men sloot de oogen en voor, hoe het, aldus opgevat, aan het bestuur had gestaan om aan de vertegenwoordiging de andere deelen van het traktaat met België al of niet te onderwerpen. Indien zij, in plaats van de grensafscheiding, de riviervaart, de afdoening der financiële geschillen, in één traktaat op te nemen, er, gelijk zeer wel had kunnen geschieden, drie verschillende traktaten van gemaakt hadden, zoude men nimmer aan de tusschenkomst der Staten-Generaal gedacht hebben. Een enkel verschil van vorm moet dus nu bevoegd maken, die dit anders niet zouden geweest zijn: meent de heer [illegible] geen regt, dit eene absurditeit te noemen? Vormen beschermen wel regten, maar uit hen bevoegdheden af te leiden, is het toppunt van het ongerijmde. Neen, daarvoor behooren stellige, vaste regels te bestaan, welke geene ministeriele willekeur nu eens aan de vertegenwoordiging onttrekken, dan weder, wanneer het voor haar de verantwoordelijkheid schuwt, aan de Staten-Generaal opdragen kan. Hetgeen de grondwet of aan de kroon of aan de wetgevende magt opdraagt, moet *à priori* stellig, niet afhankelijk van den vorm zijn, in welken de minister het voordragt.

Doch welke zonderlinge denkbeelden sommige leden der Kamer hebben, is weder bij deze gelegenheid aan het licht gekomen. Zoo leest men van den heer SCHOONEVELD, dat hij gezegd zoude hebben: »Wanner het der regering nu lust om van »een praerogatief afstand te doen, ten einde zich »met de Kamer te verstaan, dan behoort deze »zich niet achter eene quasi-onbevoegdheid, tegen het belang van het land, te verschuilen." Het eigenlijke denkbeeld van den spreker verschuilt zich mede achter zondelinge woorden. Wij gelooven dat de bedoeling is, dat, wanneer de ministers zoo goed en vriendelijk zijn van afstand te doen van prerogatieven der kroon, de Kamer dat gretig en dankbaar aannemen moet.

De heer SCHOONEVELD spreekt nog al gaarne, dat weten wij, van eene bill van indemniteit en is nog al kwistig met het koninklijk praerogatief. Bij de beraadslaging over het ontwerp van wet op de pensioenen verdedigde hij dat, hoewel hij zeide, dat het, volgens zijne innigste overtuiging, inbreuk maakte op het koninklijk praerogatief. Dat zou voor iemand anders een overkomelijke berg zijn: doch, voor het geachte lid, is het eene geringe zwarigheid, over welke hij zeer vlug henenstapt. Mag de regering zoo maar, enkel dewijl de lust haar bevangt, om de Kamer eens een genoegen aan te doen, afzien van een praerogatief? Zijn dat dan ook geene regten, bij de grondwet geregeld, en van welke men even weinig, ter gunste der Kamer, afstand mag doen, als ten haren nadeele uitbreiden? De advokaat kwam voor den dag, waar de staatsman behoorde te wezen. Praerogatief der kroon werd met privilegie of gunst verwisseld en nu dacht men om den regtsregel, dat ieder afstand kan doen van een privilegie, dat in zijn voordeel mogt gegeven zijn: doch ongelukkig vergat men, dat de praerogatieven der kroon niet in haar voordeel, maar in het algemeen belang vastgesteld zijn. Geen minister ter wereld mag daarvan afstand doen, en de onze hebben het dan ook niet als eene gunst, maar als eene verpligting van hunne zijde doen voorkomen. Geene Kamer zoude zoodanigen afstand mogen aannemen zonder haren eed te schenden, gelijk de heer VAN DAM VAN ISSELT met klem aanmerkte.

Dat de ministers hunne verantwoordelijkheid door de beslissing der Kamer trachten te dekken, is voor niemand duister. Dit kan echter op de beslissing der vraag geenen invloed oefenen. Hoe evenwel, wanneer de Kamer het gansche tractaat goedkeurt, de woorden van den heer UYTWERFF STERLING, »dat de ministeriële verantwoordelijkheid ook »in dat geval, ten aanzien van het verdrag, dat »gecontrasigneerd moet worden, in haar geheel »blijft," waarheid kunnen heeten, begrijpen wij niet. Wil dat lid de ministers dus verantwoordelijk stellen voor de wetten, door hem en zijne medeleden gemaakt? Dit ware onbillijk; doch daartoe zou de letter der grondwet in artikel 75 en volgg. ook geheel veranderd moeten worden.

Met reden verwonderde het menigeen, onder het verdrag niet alleen den naam van den heer HUYSSEN VAN KATTENDYKE, maar ook dien van den heer ROCHUSSEN en vooral dien van den heer VAN HALL te vinden. Men begreep volstrekt niet wat de minister van justitie met tractaten te maken had; doch de heer VAN HALL zag duidelijk in, dat iets dergelijks hem weder de gelegenheid zou aanbieden, om zijne verbazende welsprekendheid te doen schitteren, en liet zich dus gaarne, waarschijnlijk wel op aanbeveling van zijnen vriend ROCHUSSEN, daartoe gebruiken. De beide heeren hebben niet weinig hun best gedaan, en schijnen den armen heer HUYSSEN VAN KATTENDYKE verboden te hebben, om een enkel woordje in eene zaak, welke alleen zijn *departement betreft*, mede te spreken. Bij de behandeling van een tractaat met eene buitenlandsche mogendheid werd, het is waarlijk curieus, de minister van buitenlandsche zaken veroordeeld om de rol van eenen stommen persoon te vervullen. De natie is hem voor dat offer echter dankbaar; want zij is er een puikstuk van welsprekendheid, een juweeltje van het schoonste water, in de belangrijke redevoering van den heer VAN HALL, aan schuldig.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 4 *jan.* De stad Salonica is den 19den december door eenen brand bezocht, welke volgens de dagbladen van Smirna, eene schade van 2 millioen piasters heeft aangerigt.

— De Engelsche stoomboot *Devastation*, welke gisteren te Smirna is binnengekomen, brengt de berigten ste tijdingen uit Syrië mede. Na de nederlaag, welke de Turksche troepen in de nabijheid van Saïda ondergingen, vlugtte hun opperhoofd *Schibli-Arian*, met het onder zijne bevelen staande korps, naar het dorp Chita. In weerwil der sterke stelling, welke hij daar innam, dewijl hij door het bezit dezer plaats de gemeenschap tusschen Damascus en de kust afsneed, zag hij echter in, dat hij zich moeijelijk zou kunnen staande houden, en nam dus het besluit zich aan de Turksche overheid te onderwerpen. De overige troepen der Druzen verstrooiden zich hierop, en alle tegenstand is verdwenen. Twee hunner voornaamste scheiks, emir *Ruslau* en *Jussuf-Abdulmelek*, waren naar Damascus ontvlugt. De houding der Maroniten was steeds dezelfde. Ten gevolge dezer gebeurtenissen was de rust volkomen hersteld. Den 12den was door de stoomboot *Devastation*, welke met depeches van den Engelschen gezant uit Konstinopel naar Smirna vertrokken was, de tijding naar Beyruth overgebragt van de besluiten, welke de Porte ten opzigte van Syrië genomen heeft. Den volgenden dag had eene zamenkomst tusschen den pacha van Beyruth en de consuls der vijf mogendheden plaats, en alles deed hopen, dat de beslissing der kwestie nog meer vastheid en duurzaamheid aan de in den Libanon herstelde rust zou geven.

Belgrado, 10 *jan.* Onze tegenwoordige regering, die door hare onzekere gesteldheid beangstigd, eene groote veerkracht ontwikkelt, en van Londen, Parijs en zelfs uit St. Petersburg regelmatige berigten over de stemming der kabinetten ontvangt, weet zeer goed, dat men in de Russische hoofdstad zeer ongunstig tegen haar gezind is; maar dat daarentegen, het kabinet van Londen met veel nadruk op hare instandhouding aandringt. Zelfs Frankrijk heeft in den laatsten tijd verklaard, dat de door de Serviërs met bewilliging der Porte bewerkte omwenteling als eene volbragte daadzaak moet worden beschouwd, in wier plaats het verledene niet meer kan worden hersteld, zonder ons land aan de grootste gevaren prijs te geven. Zij weet ook, dat de Duitsche mogendheden zich

… haren gunste in Konstantinopel hebben verklaard. De Servische regering steunt het meest op de vastheid van lord *Aberdeen*, wiens krachtige verklaring derzelver werking in Petersburg geenszins missen zal; zij bouwt op de wijze staatkunde van den heer *Brunnow*, en op de gematigdheid van den baron *Lieven*, welke beide, hoewel overtuigd, dat de handelwijze der Servische raddraaijers van september berispelijk is, echter moeten bekennen, dat de gevolgen eener restauratie voor Serviё onberekenbaar zouden zijn. (*A. A. Z.*)

RUSLAND en POLEN.

Van de Poolsche grenzen, 12 *jan.* Eindelijk is in Polen de ukase over de opheffing van het cartelverdrag tusschen Polen en Pruissen afgekondigd; maar tot dus ver nog niet de ukase over de vermindering van den diensttijd op 10 jaar. Intusschen wordt er niet meer aan getwijfeld, en reeds heeft zij het gevolg gehad, dat het getal der overloopers aanzienlijk verminderd is, daar een diensttijd van 10 jaren, welken men bovendien nog verwacht dat verder zal worden verminderd, zulk eenen algemeenen schrik niet meer inboezemt, vooral sedert er eene wezenlijke verandering in de organisatie van het leger heeft plaats gehad. Aan de regiments-kommandanten is, namelijk, de administratie der regimenten ontnomen, en aan de kompagnien toevertrouwd; waardoor men hoopt dat vele misbruiken, die alle ten nadeele van den soldaat uitliepen, zullen zijn weggenomen. De Russische soldaat mag verwachten, voortaan beter gekleed en verpleegd te worden, en, in dat geval, is hun eene groote oorzaak van afkeer tegen den krijgsdienst benomen. Te gelijk met de ukase over de afschaffing van het cartelverdrag is ook de ukase over de dienstpligtigheid der joden afgekondigd, ofschoon deze reeds in de uitvoering geschorst is. De desertie der joden, welke in het begin zoo aanzienlijk was, houdt bijna geheel op, hetzij ten gevolge der schorsing van dezen maatregel, hetzij dat de joden middel hebben gevonden om de conscriptie te ontduiken. Het getal der overloopers zal in ieder grens-district tusschen de 100 en 200 beloopen. — De berigten van den Donau stemmen alle daarin overeen, dat Rusland den eens verkregen invloed op die landen voor geenen prijs zal opgeven. Voor het kabinet van St. Petersburg bestaat thans geene kwestie meer over personen, over vorst *Michaël* en *Alexander*, maar over de handhaving van beginselen, waaraan de personen ondergeschikt zijn. (*A. A. Z.*)

ITALIE.

Rome, 9 *jan.* Gisteren werd, ter viering van het feest Epiphanie, de jaarlijksche voordragt in de propaganda gehouden, bij welke gelegenheid derzelver leerlingen in de verschillendste talen redevoeringen hielden; en heden vindt eene herhaling derzelve plaats, die telkens door eenen ongeloofelijken toeloop, vooral van vreemdelingen, bezocht wordt. Ook gisteren was de vergadering niet minder talrijk dan schitterend, daar vele personen van den hoogsten rang dezelve bijwoonden. In het geheel werd in 48 talen gesproken, en hoewel het langdurige aanhooren van onverstaanbare klanken niet zeer geschikt is om de opmerkzaamheid te boeijen, zoo is het voor geleerden toch reeds belangrijk, het uiterlijke van zoo veel onderscheiden talen te vergelijken. Niets geeft daarenboven een grooter bewijs van de magt en den invloed, welke de jesuiten en de roomsche stoel nog altijd door hunne propaganda in alle deelen der wereld kunnen uitoefenen. Naast den Chinees zien wij den Duitscher of Ier, naast den Abissinier of Arabier den Pool of Franschman, en al deze jonge lieden, met geestdrift vervuld voor het doel, waaraan zij hun leven gewijd hebben, worden eenmaal naar hun vaderland teruggezonden, waar zij steeds in de naauwste verstandhouding met de propaganda blijven, en bij hunnen eed verpligt zijn, op bepaalde tijden, omtrent alles, wat hun merkwaardig en belangrijk voorkomt, naar Rome berigt te sturen. Er is bijna geen land der aarde, over hetwelk de jesuiten door deze getrouwe agenten niet de naauwkeurigste inlichtingen verkrijgen. (*L. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Dagbladen uit de Rijn-provincien melden: Naar men verneemt is de rigting van de groote spoorweglinie eindelijk zoodanig beslist, dat dezelve over Dusseldorp loopen zal. Reeds moet een hoofd-ingenieur uit Berlijn daar zijn aangekomen, om de noodige opnemingen te doen. Het belang van dit besluit voor Dusseldorp is zoo groot, dat zelfs het gerucht met algemeenen bijval wordt opgenomen. Men ziet de bevestiging er van [illegible] te gemoet.

Hannover, 14 *jan.* Den 7den januari is bij Celle al weder een offer van onze nieuwe jagtwet gevallen. Zekerlijk zal men zich niet herinneren, ooit uit eenig gedeelte van Duitschland van zoo veel ongelukkige voorvallen van dezen aard gehoord te hebben. Men zegt, dat dit laatste geval reeds het vijftiende was sedert de nieuwe strafwet op jagt-overtredingen. Deze wet werd door de standen in 1840 goedgekeurd, en door het kabinet zoo zeer op de haastige invoering derzelve aangedrongen, op grond dat: »beklagenswaardige voorvallen uit den laatsten tijd geen verder uitstel gedoogden." Sedert die wet bestaat, zijn deze voorvallen echter niet verminderd maar nog vermeerderd; dit kan ook niet anders, wanneer zelfs op *vlugtende* wilddieven mag worden geschoten. (*Saks. bl.*)

Dresden, 20 *jan.* Gisteren trad in de Tweede Kamer het eerst de graaf *Ronnow* op, met de aanmerking, dat de voorstellen tot verandering der regtspleging in strafzaken slechts eenzijdig waren; want dat ook de burgerlijke regtspleging groote gebreken bevatte, en eene hervorming behoefde. Daar ook bij deze de geheimhouding het graf eener zekere regtsbedeeling was, zoo wilde hij ook, betreffende de burgerlijke regtsvordering, eene petitie tot openbaarheid bij de Kamer indienen.

ENGELAND.

Londen, 21 *jan.* De dagbladen zijn opgevuld met bijzonderheden nopens den moord-aanslag tegen den heer *Drummond*. Allerwege verneemt men kreten van verontwaardiging tegen den moordenaar, en tegen eenen partijgeest, die zich intusschen nergens vertoont. Men gelooft algemeen, dat de moordenaar het op den heer sir *Robert Peel* gemunt had, en dat de heer *Drummond* aangezien is geworden voor den eersten minister. De moordenaar heet *Daniel Macnaughten* een schot van Glasgow, draaijer van beroep, 23 jaren oud. Hij verklaart door de Tories veel nadeel en onregt geleden te hebben; doch zijne verklaringen zijn zoo verward, dat men gelooft, dat hij het volle gebruik zijner zinnen niet heeft. Men zegt, dat de heer *Drummond* buiten gevaar is; de kogel is in den rug gedrongen en van voren uitgesneden, zonder de edele ingewanden beschadigd te hebben.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 *jan.* Het opmaken der adressen houdt nog steeds de beide Kamers onledig. Bij de afgevaardigden is men daarmede nog slechts aan de voorbereidende werkzaamheden, te weten, het in de commissie opstellen van het ontwerp. Men meent evenwel reeds te weten, dat dit ontwerp den uitdrukkelijken wensch zal bevatten, om de traktaten van 1831 en 1834, over het regt van onderzoek op zee, in kracht te zien verblijven en te zien naleven, als mede dat de koning zoodanige onderhandelingen betrekkelijk het nieuwe traktaat moge openen, als hem dienstig voor de belangen van Frankrijk zal voorkomen.

Parijs, 24 *jan.* In de Kamer der gedeputeerden is heden voorgelezen het volgende concept-adres in antwoord op de troonrede:

»Sire, terwijl wij ons, door U. M. geroepen, rondom uwen troon scharen, worden wij nog steeds getroffen door de verschrikkelijke gaping, welke de dood zoo nabij u heeft doen ontstaan. De kracht onzer instellingen heeft, door het aanvullen dier gaping, de openbare veiligheid verzekerd. Maar Frankrijks rouw overleeft die ongerustheid, en de herinnering van den zoo wreed aan de toekomst der monarchie ontrukten prins zal in onze harten blijven leven, omgeven van de hoop en verwachting, welke wij van zijne vaderlandsliefde en van zijne jeugd koesterden.

»Bij smartelijke beproevingen openbaart zich het levendige meegevoel. De natie heeft den rouw van uw geslacht gedragen, en de innige eensgezindheid tusschen koning en land is nimmer duidelijker dan bij deze gemeenschappelijke smart gebleken. Die eensgezindheid zal nimmer falen; gij wijdt aan 's lands dienst uw geheele leven; reken, Sire, op deszelfs verknochtheid gedurende de lange jaren, welke wij voor u van de Voorzienigheid afsmeeken.

»Wij vernemen met genoegen, dat de betrekkingen van U. M. met de vreemde mogendheden vreedzaam en vriendschappelijk blijven.

»U. M. kondigt ons aan, dat de eenstemmigheid der mogendheden de rust in het Oosten bevestigd en in Syrië, voor de christen-bevolkingen, tot de herstelling van een met hun geloof en hunne wenschen overeenkomstig bestuur aanleiding gegeven heeft. … enschen er ons geluk mede, dat de tusschenkomst uwer regering in die verwijderde landstreken den roem van Frankrijks weldadige magt gehandhaafd heeft.

»Door een gevoel van menschelijkheid … leggen de mogendheden zich toe op de afschaffing van den hatelijken slavenhandel. Wij hebben met genoegen gezien, dat uwe regering, voortgaande met die regtvaardige onderneming de medewerking van Frankrijk te verzekeren, hare goedkeuring aan eene uitbreiding der bestaande overeenkomsten geweigerd heeft. Wat betreft de stipte en loyale naleving der overeenkomsten, zoo lang dezelve niet afgeschaft zijn, verlaten wij ons op de waakzaamheid en geestkracht uwer regering. Maar getroffen door de ongeriefen welke de ondervinding heeft aan het licht gebragt en in het belang zelf van de tot volvoering van dit gemeenschappelijke werk zoo noodige goede verstandhouding, roepen wij met al onze wenschen het oogenblik, wanneer onze koophandel weder onder het uitsluitende toezigt onzer eigene vlag zal kunnen … plaatst worden. (*Sensatie.*)

»Wij betreuren met U. M. de beroerten, die … langs Spanje verontrust hebben. Wij dragen aan … bevriend volk eene opregte verknochtheid toe. In … betrekkingen met de Spaansche monarchie heeft U. M. slechts ten doel, om onze wettige belangen te beschermen, en jegens de koningin *Isabella* eene trouwe vriendschap te bewaren.

»De gevoelens der Kamer vereenigen zich met die van U. M. en wij achten ons met U. M. gelukkig, dat de regten der menschelijkheid onder onze … gevonden hebben eene bescherming, vreemd aan allen partijgeest en zich uitstrekkende tot alle … gelukken.

»Getrouw aan de zaak van een onder de waarborgen der traktaten geplaatst volk, herinnert Frankrijk aan Europa de regten der Poolsche nationaliteit.

»Wij juichen de voordeelen toe, behaald door ons dapper leger, welks standvastigheid en moed onze heerschappij in Algerië hebben gevestigd en hebben doen eerbiedigen. Thans is het de taak van een regelmatig en vooruitziend bestuur om het roemrijk werk der verovering te voleindigen en onze magt te vestigen door den last onzer opofferingen te verminderen.

»Door het in bezit nemen der Markiezen-eilanden heeft U. M. aan onze zeevaarders in de verwijderde zeeën eene toevlugt en een steunpunt willen verzekeren.

»U. M. heeft onderhandelingen met onderscheidene staten geopend in het belang van onzen landbouw, van onzen koophandel en van onze nijverheid. Wij koesteren het vertrouwen, dat, door hun nieuwe … tierwegen te verschaffen, U. M. nogtans aan de nationale voortbrenging de haar toekomende bescherming zal blijven verleenen."

De Kamer bepaalt, dat de discussie over het adres aanstaanden vrijdag eenen aanvang zal nemen.

BELGIE.

Brussel, 24 *jan.* De Kamer der vertegenwoordigers heeft het rapport ontvangen van de centrale sectie, belast met het onderzoek van het traktaat, gesloten tusschen Nederland en Belgie, alsmede van de overeenkomst, op den 4den november ll. aangegaan met de algemeene maatschappij.

Vier van de zeven leden der centrale sectie hebben zich voor de aanneming des traktaats verklaard, … hebben zich hunne stem voorbehouden. De overeenkomst met de algemeene maatschappij is almede door de meerderheid der sectie goedgekeurd geworden, nadat zij alvorens eene additionele bepaling had aangenomen, houdende dat het bosch van Soignies binnen den tijd van tien jaren zou verkocht worden.

De beraadslagingen van het rapport der centrale sectie zijn bepaald tegen zaturdag.

Binnenlandsche berigten.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Vervolg der zitting van 24 januarij.

De heer *de Mall* heeft tot heden de conclusie van de commissie tot de verzoekschriften eenig en alleen hooren verdedigen ten aanzien van dat gedeelte, waarbij zij nederlegging van het verzoekschrift ter griffie ter inzage van de leden voorstelt. Bepaalde die conclusie zich daartoe, dan zoude hij, wel gevoelen hij ook mogen hebben nopens de uitgestrektheid van de bevoegdheid der Kamer, zich zeer zeker tegen dezelve niet verzetten. Maar die conclusie gaat verder; zij wil daarenboven …

verzending bij afschrift van dat rekest aan den minister van buitenlandsche zaken, en deze bijvoeging verandert voor hem ten eenemale den aard van de zaak. Die verzending toch geschiedt niet om den minister, die sedert twee dagen in deze vergadering tegenwoordig is, het rapport heeft aangehoord en de debatten bijgewoond, met den inhoud van het verzoekschrift bekend te maken. Dusdanige verzending heeft een meer belangrijk doel, zoo als de spreker dit reeds bij vroegere gelegenheden heeft getracht te betoogen. Die verzending brengt het bewijs met zich, dat de Kamer zich met den inhoud van het rekest heeft bekend gemaakt; dat die inhoud hare belangstelling heeft opgewekt; dat zij verlangt, dat de minister daarvan make een der onderwerpen zijner opzettelijke overweging. Maar wanneer men dit aanneemt, dan behoort toch wel de zaak, die bij het verzoekschrift wordt behandeld, te vallen binnen den kring der bemoeijenissen van hem, die hetzelve toezendt; eene waarheid te minder te wederspreken, wanneer het zijn de vertegenwoordigers der natie, die tot eene dergelijke verzending besluiten aan een van 's konings ministers. Dat het rekwest van de Amsterdamsche kooplieden staat *in betrekking* tot een wetsontwerp, hetwelk door de regering aan de Kamer is ingediend, verandert den stand der zaak niet. De regering bezit de magt niet, om door eene dergelijke aanbieding de onbevoegdheid der Kamer, wanneer die grondwettig bestaat, te dekken; en onder datzelfde voorwendsel, waarvan de grenzen niet te bepalen zijn, zoude men de Kamer met zaken kunnen bemoeijen, die geheel liggen buiten den kring harer roeping. De spreker is derhalve van oordeel, dat, wanneer de Kamer dit gedeelte der conclusiën volgt, men daardoor *virtualiter* erkent, dat de zaak, bij het verzoekschrift behandeld, ligt binnen den kring van hare bevoegdheid, en dat derhalve zij, die oordeelen niet verder te kunnen gaan, dan den afstand en ruiling van grondgebied, tegen de conclusie der commissie moeten stemmen; eene handelwijze, waardoor ook aan de regering eene dienst wordt gedaan, als die daardoor in staat wordt gesteld, om te beoordeelen, wat haar te wachten, wat haar te doen staat. De spreker ten minste zal daarnaar zijn gedrag rigten, en, ten einde allen twijfel omtrent zijne denkwijze weg te nemen, tegen het voorstel der commissie stemmen; want ook hij acht zijn mandaat beperkt door de 3de § van artikel 57 der grondwet tot de ruiling en afstand van grondgebied. De gronden, die hem daartoe, na rijp en gemoedelijk onderzoek, hebben bewogen, acht hij onnoodig te ontwikkelen; iets nieuws toch daaromtrent, na deze tweedaagsche beraadslagingen, te zeggen, is hem onmogelijk en minder goed te herhalen datgeen, wat anderen gezegd hebben; daartoe kan hij niet besluiten.

De heer *van Panhuys* verdedigt dat gedeelte van het voorstel der commissie, dat betrekking heeft tot de verzending van een afschrift van het rekest aan den minister van buitenlandsche zaken. Men had die verzending, na de discussiën gedurende twee dagen, na de mededeeling van het rapport der commissie in de *Staats-Courant*, overbodig genoemd. Toen, echter, het rapport werd opgemaakt, was er nog niet beraadslaagd, en had men zoodanige discussie niet voorzien. Ook is gezegd, dat men, door eene verzending, te veel gewigt aan het rekest zou hechten. Doch een rekest, door een groot deel van den Amsterdamschen handel ingezonden, moet als van veel gewigt beschouwd worden. Bovendien is door de Kamer gelijk besluit genomen, omtrent de rekesten uit Limburg, mede tegen het traktaat.

Z. Exc. de minister van justitie schetst het standpunt, waarop de ministers zich, bij de vaststelling van het traktaat, hebben geplaatst gezien. Het was hun zeer wel bekend, dat zij, als onderteekenaars van het verdrag, de verantwoordelijkheid daarvan op zich namen. Zij zijn daarvoor niet teruggedeinsd. Ieder moet toch den moed hebben om de pligten te vervullen der betrekking, waarin het vertrouwen des konings of zijner medeburgers hem geplaatst heeft. De onderteekening van het traktaat levert het bewijs op, dat den ministers die moed niet heeft ontbroken. Zoo ver is hij in de constitutionele leer wel gevorderd, dat hij bewust is, dat de verantwoordelijkheid, welke een minister dragen moet, door dezen nimmer op de vertegenwoordiging kan worden overgebragt. De ministers, die het verdrag hebben onderteekend, treffen artikel 57 in de grondwet aan. Daarbij werd hun een pligt gesteld, om de goedkeuring der vertegenwoordiging op het traktaat te vragen. Zij waren verpligt, dat zij hiertoe gehouden waren, omdat zij gaarne, bij een zoo hoogst belangrijk onderwerp, me de beschouwingen en gevoelens der Staten-Generaal wenschten bekend te worden. Een afgevaardigde uit Leiden zou het wenschelijk en raadzaam oordeelen, dat de vertegenwoordiging, even als in naburige staten, eerst gekend zou worden nadat het verdrag finaal zou gesloten zijn. In het welbegrepen belang des lands verschillen de ministers met hem in gevoelen. De Engelsche ministers mogen, door eene stemming van het parlement, op die wijze hunne verantwoordelijkheid doen ophouden. Zulk een ijdele lof van vrijzinnigheid wordt door de Nederlandsche ministers niet bejaagd. Men moge hen van eene schijnbare vrijzinnigheid beschuldigen, wanneer zij het traktaat aan de Staten-Generaal onderwerpen, — hun eenig doel was en zal steeds zijn de grondwet heilig na te komen, en aan de eene zijde het koninklijk prerogatief niet te verkorten, maar hetzelve aan den anderen kant ook niet uit te breiden. Als een bewijs, dat de ministers voor de verantwoordelijkheid van het traktaat niet terugdeinzen, kan juist strekken, dat zij de goedkeuring der Kamers gemeend hebben te moeten vragen. Hadden zij toch een anderen weg ingeslagen, dan had die verantwoordelijkheid reeds opgehouden. Wat nu aangaat de vraag, welke uitlegging van artikel 57 der grondwet de juiste is, zegt Z. Exc. dat hij dit artikel zeer duidelijk vindt, en de minister beroept zich op hetgeen door zoo vele leden, bijzonder die uit Gelderland en Utrecht, zoo krachtig en bondig is aangevoerd. Z. Exc. herinnert, dat de voorbeelden van vroegere tijden van het Nederlandsche staatsregt ten voordeele der ministers pleiten, en al wat daartegen mogt zijn aangevoerd, heeft hem niet overtuigd, dat zij in hunne opvatting dwaalden. Al degenen, die thans artikel 57 in een zoo bekrompen zin opvatten, hebben in 1824 geen enkel blijk gegeven, dat zij toen door eene ruime uitlegging van het artikel het koninklijk prerogatief op het spel gebragt zagen. Opmerkelijk is het ook, dat in de afdeeling der Kamer, waarvan de spreker uit Leiden de voorzitter was, bij het eerste onderzoek over de herziening der grondwet in 1840, de wensch te kennen gegeven werd, dat artikel 58, nu 57, derwijze zou worden veranderd, dat elk traktaat, dat slechts eene verandering in bestaande wetten mogt inhouden, aan de goedkeuring der Staten-Generaal zou worden onderworpen. Een der leden echter achtte dit overtollig, *als zijnde dit denkbeeld reeds genoegzaam in de grondwet uitgedrukt.* (Zie *Handelingen over de Herziening der Grondwet*, d. I, bl. 41). Hieruit trekt Z. Exc. het gevolg, dat men destijds ook in die afdeeling niet vermeende, dat de woorden *op dezelve*, in art. 58 voorkomende, alleen op afstand en ruiling van grondgebied zouden slaan. — Men heeft de absurditeit van het stelsel der ministers ook daaruit trachten af te leiden, dat men later geene verandering in het traktaat zou kunnen brengen, dan krachtens eene nadere wet, waardoor alzoo het regt des konings, om verdragen te sluiten, geheel zou beperkt worden. Z. Exc. beschouwde die redenering onjuist, of niets ter zake afdoende. Hij herinnert, dat de Hooge Raad dit punt reeds bij een arrest in een tegenovergestelden zin beslist heeft. Zijne Excellentie acht het opmerkelijk, dat sommige leden, die de bevoegdheid der Kamers alleen tot een afstand of de ruiling van het grondgebied wenschen beperkt te zien, echter toegeven, dat zij, bij de beoordeeling van dat punt, het oog zullen en moeten vestigen op de andere hoofdpunten van het traktaat. Op die wijze komen zij als van zelve tot datgene, wat werkelijk geschieden moet, en hetgeen zij nogtans zouden verlangen, dat niet in de wet wierd opgenomen. De minister vestigt daarna een blik op de lessen en voorbeelden, die de diplomatie en het staatsregt aanbieden. Hij gelooft niet, dat het zake zou wezen, dat ons land het eerste voorbeeld eener splitsing van tractaat geven zou; eene splitsing, welke niet in de grondwet staat uitgedrukt, die niet overeenkomstig zou wezen met den ruimen zin, door de regering aan artikel 57 der grondwet gegeven. De geschiedenis van het staatsregt levert geen enkel voorbeeld eener dergelijke splitsing op. Het Nederlandsche geeft antecedenten voor het tegendeel aan. Uit het code diplomatique ontleent de minister voorbeelden, tot welke gevolgen eene dusdanige splitsing zou kunnen leiden. Algemeen heeft men het steeds daarvoor gehouden, dat een afstand van grondgebied in een naauw verband met de andere punten van een verdrag staat. Zelfs in de meest monarchale staten was het de regel, dat geen vorst het regt had, wanneer het staatsregt deswege zweeg, een deel des lands af te staan, zonder goedkeuring van het volk. Zijne Excelentie vraagt of het tot geene verruitzende gevolgen zou kunnen leiden, wanneer de goedkeuring van het verdrag niet op zoodanige wijze plaats vond, als de regering vermeent dat zulks behoort te geschieden, en of men daaruit geene redenen zou kunnen putten, om in toekomstige tijden de verbindbaarheid van het traktaat te betwisten?

Z. Exc. ontkent, dat het verdrag louter een uitvloeisel van het tractaat van 1839 zou wezen. Daarin komt een ruimer afstand van grondgebied voor dan vroeger was bepaald. Maar bovendien trof men daarin nog meer hoogst gewigtige punten aan. Hij vermeent, dat het koninklijk prerogatief, nu, evenmin als in 1814, eenig gevaar loopt. Gaarne neemt hij acte van de verklaring, dat men niet vrijzinniger dan de staatsregeling wenscht te zijn. Er is hier echter geene sprake van eenen meerderen of minderen graad van liberalismus, maar alleen van orde en regelmaat, van hetgeen de grondwet voorschrijft, en wat de aard der zaak mede brengt.

Daarna is men tot de stemming overgegaan, waarbij de conclusie der commissie, strekkende om het adres ter griffie neder te leggen en aan Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken mede te deelen, met 44 tegen 7 stemmen is aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *van Heloma, de Man, Michiels van Verduijnen, van Nagell, Luzac, Nederburgh* en *van Heeckeren.*

— Men vermeent, dat thans de instructie, in zake *Stenis*, zoo ver gevorderd is, dat al de processtukken aan den procureur-generaal hebben kunnen worden opgezonden, ten einde aan de beoordeeling van Z. E. G. A. te onderwerpen de vraag, in hoe verre dezelve al dan niet als voldongen kan worden beschouwd. Na de terug-ontvangst daarvan, zal de raadkamer der arrondissements-regtbank alsdan over de zaak cognosceren, en den verdachte hoogstwaarschijnlijk naar den procureur-generaal renvoijeren. Men vermeent wijders, dat *Stenis*, schijnbaar althans, zeer bedaard blijft en zelfs van uit zijne gevangenis de zaken zijner affaire bestuurt en in dien geest bevelen naar Utrecht opzendt. Men wil, dat hij het verlangen heeft te kennen gegeven, bij eene eventuele teregtstelling voor het hof, door den heer advokaat *Broers*, uit Utrecht, te worden geadsisteerd.

(*Nieuwsbode.*)

's Gravenhage, 25 jan. In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn ingekomen twee adressen, als een van *C. van der Tuuk*, te Haarlem, nadere bijlagen behelzende van een vroeger adres tegen de kadastrale indeeling, en een van katoen-fabrijkanten te Roermonde, hunne bezwaren te kennen gevende, over het tarief van in- en uitgaande regten. Beide deze stukken worden gesteld in handen der commissie *ad hoc.*

Deze brengt bij monde van den heer *van Panhuys* verslag uit: I. Op een adres der Kamer van koophandel en fabrijken te Venlo, tegen het traktaat met België, voor zoo verre betreft de scheepvaart op de Maas.

De commissie stelt voor, dit verzoekschrift ter griffie neder te leggen, daarvan een afschrift aan de minister van buitenlandsche zaken toe te zenden en het verslag te doen drukken.

De voorzitter geeft te kennen, dat, aangezien er over een vorig dergelijk verzoekschrift verschil van gevoelen heeft bestaan, hij het voorstel der commissie in stemming zal brengen.

Met 45 tegen 6 stemmen wordt het voorstel der commissie goedgekeurd.

Tegen hebben gestemd, de heeren *Luzac, Michiels van Verduijnen, Nederburgh, van Heloma, van Heeckeren* en *de Man.*

De president stelt voor, om ook het verslag op de petitie uit Amsterdam te doen drukken, en ten gevolge eener aanmerking van den heer *Rijckevorsel*, dat toch het verzoekschrift zelf reeds gedrukt is, en het drukken van het rapport dus als overbodig mag beschouwd worden, heeft deze zaak geen verder gevolg.

II. Op een adres van gemeente-besturen van Thorn, Stevensweert, Ohe en Laak en Hecht (hertogdom Limburg), mede bezwaren tegen het tractaat inleverende, ten aanzien der grensscheiding.

De commissie neemt, betrekkelijk het adres, gelijke conclusie als bij het vorige.

De heer *de Man* zegt, dat de rapporteur hem gisteren van inconsequentie had beschuldigd, omdat hij bij een vorig adres tegen het traktaat, door een

gemeente-bestuur uit Limburg ingediend, zich niet tegen eene gelijke, door de commissie genomen conclussie verzet had, terwijl dit thans wel het geval was, voor zoo verre betrof de verzending van een afschrift van het adres naar den minister. De spreker doet opmerken, dat het adres, waarvan de rapporteur gewaagde, het grondgebied betrof; iets waarover de Kamer oordeelen mag. Het adres van gisteren betrof echter andere punten, dan tot de ruiling van grondgebied betrekkelijk. Even als bij het vorig adres van een gemeente-bestuur uit Limburg, zal de spreker ook thans het voorstel der commissie ondersteunen.

De heer *van Panhuijs* zegt, den heer *de Man* niet van inconsequentie beschuldigd te hebben. Hij heeft alleen te kennen willen geven, dat van alle stukken, betrekkelijk het tractaat, afschriften aan den minister zijn gezonden. De ontwerpen van scheepvaart en grondgebied zijn in één tractaat vervat, dat in een geheel aan de Kamer is onderworpen. Daar dit nu een geheel uitmaakt, kan er ook geen onderscheid gemaakt worden tusschen de verschillende verzoekschriften, betrekkelijk het tractaat.

De heer *Luzac* gelooft, dat het na eene discussie van twee dagen nutteloos is, nu nog te onderzoeken of het besluit der Kamer eenig praejudice zal daarstellen. Hij blijft bij zijn gevoelen, in de vorige vergadering ontwikkeld.

Wordt besloten, het voorstel der commissie goed te keuren.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, gaat de vergadering over in committé-generaal.

— De Tweede Kamer heeft heden, na den afloop der openbare zitting, eene bijeenkomst met gesloten deuren gehouden, die door HH. Exc. de ministers van buitenlandsche zaken, van financiën en justitie is bijgewoond. HH. Exc. hebben in die zitting inlichtingen gegeven op onderscheidene vragen, die met het aanhangige traktaat in verband staan en welke door eenige leden der Kamer gevraagd waren. De Kamer is geruimen tijd bijeen geweest. Morgen zal ten elf ure de zitting tot hetzelfde einde worden voortgezet. Voor den aanvang dier zitting zal de centrale afdeeling vergaderen, over het ontwerp wegens den aanleg van eenen straatweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen.

— Z. Exc. de minister van financiën heeft aangekondigd, dat bij Z. Exc. ten behoeve van 's rijks schatkist, onder den titel van: *Teruggave ten gevolge van plaats gehad hebbende misslag*, ontvangen zijn twee bankbiljetten, ten gezamenlijke bedrage van ƒ 400.

— Nopens den diefstal, die onlangs te Stompwijk door drie personen des nachts gepleegd is, is het gerucht algemeen in omloop, dat de vier oude vrouwen, die bestolen zijn, zich allerlofwaardig dapper, kalm en behendig hebben gedragen. Men zegt, dat, toen een der dieven binnentrad, eene der vrouwen, ruim 70 jaren oud, zich moedig in de weer gesteld heeft en den boosdoener met hare vijf vingers diepe krabben in het aangezigt moet hebben toegebragt, en dat, toen de andere vrouwen te voorschijn traden, de twee andere dieven toesnelden, waarvan er, echter, een aan den ingang der woning post moet gevat hebben. De vrouwen, ziende, dat alle tegenweer onmogelijk was, en in dien nacht geene hulp uit de nabijheid kunnende erlangen, staken het licht op en gingen met de dieven aan het keurelen. In het eerst moeten de vrouwen verklaard hebben, dat zij geene gelden in handen hadden, en moeten hare pogingen daarhenen hebben gestrekt, om de dieven met een paar tien-guldenstukken den aftogt te doen blazen. De dieven, echter, die zeker van hunne zaak schenen, vorderden meer, spoorden de voorhanden zijnde gelden op, en moeten omstreeks ƒ 2500 aan waarde medegenomen hebben. Men verhaalt, dat, toen de dieven zouden vertrekken, eene der vrouwen aan eenen hunner haren bril terug verzocht, omdat zij anders noch lezen, noch bidden kon. De dief meende, dat ootmoedig verzoek niet te moeten weigeren. Op het oogenblik, echter, dat hij den bril te voorschijn bragt, greep de oude vrouw ze met zulk eene hevigheid naar, dat de kerel eene gewonde en bebloede hand bekwam, die door de vrouwen verbonden werd. Alvorens te vertrekken, eischten de dieven, dat de vrouwen het stilzwijgen nopens de gepleegde misdaad zouden in acht nemen, daar zij haar bedreigden anders de woning in brand te zullen steken. De vrouwen beloofden dit, waarop de dieven, voldaan over den afloop van hunnen togt, verdwenen.

Maar de regtvaardige Voorzienigheid wilde niet, dat de boosdoeners den arm der geregtigheid zouden ontkomen. De dieven meenden, voorzigtigheidshalve, zich van gestolen lakens en servetten te moeten ontdoen. Deze werden door eenen boer gevonden, die er onmiddellijk aangifte van deed aan den burgemeester. De letters en teekenen, op de goederen voorkomende, bragten dezen op het spoor. In het eerst ontkenden de vrouwen, uit vrees, dat er diefstal gepleegd was; doch toen de burgemeester haar onder het oog bragt, dat zij voor den regter geroepen zouden worden, om de waarheid aan het licht te brengen, dat het belang der maatschappij het vorderde, dat zij het gebeurde mededeelden, en dat eene belofte, met geweld en in dwang afgelegd, niets beteekende; kwamen zij voor de waarheid uit en deelden zij zoo vele bijzonderheden, omstandigheden en aanwijzingen mede, dat het der justitie heeft mogen gelukken, den in de hand en het aangezigt gekrabden man onder de werklieden aan de Nootdorpsche Plassen aan te treffen, en hem, ten gevolge van dien, gevangen te nemen.

's Gravenhage, 26 *jan*. Men verneemt, dat bij het eerste onderzoek van het wets-ontwerp, nopens de zaken der maatschappij van weldadigheid, in de afdeelingen van de Tweede Kamer door onderscheidene leden is aangemerkt, dat de staat van zaken der maatschappij sedert de aanbieding van het ontwerp, geheel en al veranderd is; daar het bestuur dier instelling, sedert 1°. januarij dezes jaars, deszelfs beheer heeft geëindigd, zoodat het de bedoelde leden der Kamer zeker schijnt, dat er met het afgetreden bestuur geene nadere overeenkomst kan worden getroffen. Men meende, dat, wanneer de maatschappij mogt ontbonden worden, het niet noodzakelijk was, dat er aan de regering groot crediet verleend wierd. Men heeft dienvolgens van de regering mededeeling en inlichting gevraagd nopens den tegenwoordigen veranderden stand van zaken ten dezen aanzien. Ook het ontwerp van wet, nopens den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen, is bereids in de afdeelingen der Kamer onderzocht geworden. Men verneemt, dat vele leden den aanleg van dien weg wenschelijk en noodzakelijk geoordeeld hebben, doch dat onderscheidene leden er groot bezwaar in gezien hebben, om tot dat einde eene nieuwe geldleening uit te schrijven. Wanneer zij zich herinnerden het hooge bedrag der staatsschuld en het dikwerf aan den dag gelegde voornemen om dezelve niet, dan bij eene bestaande dringende behoefte te verhoogen, dan vermeenden zij, dat de omstandigheden niet medebragten, tot dat einde, de staatsschuld eene nieuwe uitbreiding te doen ondergaan.

— In het jaar 1841 bedroeg het gemiddeld getal gevangenen, in de onderscheidene strafgestichten in Nederland, 2699; het grootste getal was 3007 (2667 mannen en 340 vrouwen), het kleinste getal 2420 (2096 mannen en 324 vrouwen). Het getal gevangenen gedurende het jaar bij afwisseling aanwezig geweest, beliep 3820; van dit getal waren 3437 inlanders en 383 vreemden; 967 waren gehuwd, 2853 ongehuwd. Naar de geloofsbelijdenis, is dit getal aldus verdeeld: protestanten 2228, roomsch-katholijken 1474, israëliten 118. Wat het standpunt van beschaving aangaat, het getal gevangenen, die bij hunne aankomst konden lezen en schrijven, beliep 2130; die dit bij hunne aankomst niet konden, 1690; die dit bij hun ontslag of bij het einde van het jaar, in de gestichten genoegzaam geleerd hadden, 683, en die dit bij hun ontslag of bij het einde van het jaar, in het gesticht niet genoegzaam geleerd hadden, 1007. Van de gevangenen werden 818 in de gestichten disciplinair gestraft, 3002 niet gestraft. Van de 3820 personen, gedurende het jaar 1841 bij afwisseling gevangen geweest, was het grootste getal zieken, 289, te weten, 247 mannen en 42 vrouwen, het kleinste getal 133, te weten, 105 mannen en 28 vrouwen. Overleden zijn 104 personen, als: 91 mannen en 13 vrouwen.

In de huizen van arrest zijn in 1841 gemiddeld 320, en in de burgerlijke en militaire huizen van verzekering 1020 personen aanwezig geweest.

(*Weekbl. v. h. Regt.*)

Arnhem, 27 *jan*. De heden ontvangene *Javasche Couranten* van 21 september tot en met 1 october behelzen geen ander nieuws van eenig belang, dan een berigt uit Benkoelen, van 30 julij, omtrent de op dien dag aldaar plaats gehad hebbende plegtige viering der installatie van den Pangărang *Chalippa*, tot regent van het district Soengo Itam. Deze inlandsche vorst heeft bij die gelegenheid de burgerlijke ambtenaren en de officieren, alsmede al de te Benkoelen gevestigde Maleische en Javasche grooten, op een dejeuner onthaald. Dit feest, (dus leest men in het berigt) leverde een nieuw bewijs op van de goede harmonie, welke te dezer plaatse, dank zij een mild en verstandig plaatselijk bestuur, tusschen de Hollandsche ambtenaren en officieren, de inwoners van oud-Engelsche afkomst en den inlander heerscht!

— Men maakt ons uit Amsterdam opmerkzaam, hoe men daar openlijk doet verkoopen en in de dagbladen laat aankondigen, dat zekere doctor *d' Aubentas Raupan* de venerische ziekten in acht dagen door zekere zalf geneest; en hoe men daar zeep verkoopt ten einde zich tegen die kwaal te bewaren. Men vraagt of dit geene aanmoediging der losbandigheid is, tegen welke de politieke en medische autoriteiten niet tegen [...] gelijke beroepen behooren te waken.

Advertentiën.

Het PLAATSELIJK BESTUUR van *APELDOORN*, is voornemens, onder hoogere approbatie, den 7den Februarij 1843 te doen inzetten, en acht dagen daarna, zijnde den 14den Februarij daaraan, beide des morgens ten elf ure, op het Raadhuis te *Apeldoorn*, te verkoopen:

De oude GEVANGENIS, met daaraan annexe PIERSWONING en TUIN, gelegen bij de Nieuwe Kerk, te *Apeldoorn*, aan den Straatweg, naar *het Loo*.

Nadere informatiën zijn bij het voormelde Bestuur te bekomen.

† † † Op den 30sten Januarij 1843, des morgens om 11 uur, in *de Ploeg*, te *Oosterbeek*, zal, ten overstaan van den Notaris *GODEFROIJ*, publiek op hoogen worden ingezet:

Een stukje BOUWLAND, liggende te *Oosterbeek*, in Sectie D, N°. 241, groot 33 Roeden en 80 Ellen; waarvan de aanwijzing zal geschieden door *J. VAN OHLEN* aldaar.

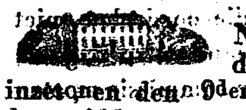
Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal, op Donderdag den 2den Februarij 1843, bij inzetting, en den 9den dier maand, bij toeslag, beide des middags ten 12 ure, ten Huize van *E. JANSEN*, te *Elden*, in het openbaar, namens de Erfgenamen van wijlen deren *BUGTER*, verkoopen:

Eene HOFSTEDE, onder *Elden*; groot ruim 1½ Bunder.

Lees hier!

UIT DE HAND WORDT TE KOOP gepresenteerd een zeer aangenaam gelegen, aan de Straatweg tusschen *Zutphen* en *Arnhem*, vrolijk gelegen BUITENVERBLIJF, met HEERENHUIS, STAL en KOETSHUIS.

Nadere informatie te bekomen bij den Heer Boekhandelaar *W. C. WANSLEVEN*, onder de Letters B. V. S., *franco*, te *Zutphen*.

† † † Eene zieklijke en hulpbehoevende Dame verlangt eene fatsoenlijke BURGERVROUW, van de Hervormde Godsdienst, tot hare oppassing, zoowel des daags als des nachts. — Die, welke hiertoe geschiktheid bezitten, kunnen zich met *franco-brieven* aanmelden, onder Letter W, bij den Boekhandelaar *W. J. THIEME*, te *Zutphen*.

† † † Den 14den Januarij 1843 is per Brievenpost van *Keulen* naar *Arnhem* verzonden eene MISSIVE, inhoudende:

Eene Pruissische Cassen-Anweisung, groot 50 Pr. Thal., in dorso stond geschreven:

ADIEU MON AMI.

Benevens *twee* Aanwijzingen, ieder van 5 Thaler.

Een ieder wordt verzocht op de uitgave van dit Biljet, groot 50 Thal., te letten; zulks ontdekkende, hetzelve aan te houden en daarvan kennis te geven aan den Uitgever dezer Courant. — Zullende diegene, die aanwijzing doet, *tien gulden* tot eene premie ontvangen.

NB. De Pruissische Post-Directie wil de verzekering afgeven, dat deze Brief tot aan de grenzen is afgeleverd geworden.

HANOVER- OF ZINKING-SNUIF.

Deze zoo zeer algemeen gezocht wordende SNUIF, van de Erven *Fr. LEON*, te *'s Gravenhage*, wordt alleen te *Arnhem* in commissie verkocht, den Heer *H. G. KLAASSEN*, in pakjes van 1 lood en ¼ ons, à 40 en 20 cents; als ook bij het lood à 5 cents.

SCHOUWBURG VAN J. W. VAN VELZEN.

N°. 10 van het abonnement.

Zaturdag, 28 *Januarij* 1843.

Klara van Montalban, of *het slagtoffer der Ouderliefde*. Tooneelspel in drie bedrijven. Na hetwelk *De Valk*, of *iets uit vader Cats*, Blijspel met zang, in een bedrijf. Nooit alhier vertoond.

Waterhoogte te Arnhem,

Den 27 Jan. 1 El 8 Palm 8 Duim; gew. 0 Duim; ger. [...]

Te Arnhem, bij G. A. THIEME, Boekdrukker.